

DEN NORSKE KIRKE
HALDEN

Årsrapport 2023
Halden kirkelige fellesråd
30.april 2024

Innholdsfortegnelse

RÅD OG UTVALG I PERIODEN 01.01.2023 - 07.11.2023	5
KIRKELIG FELLESRÅD	5
Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg (A/U):	6
Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg (KAD):	6
Kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg (AMU):	6
Forhandlingsutvalget (FU):	6
RÅD OG UTVALG I PERIODEN 07.11 2023 – 31.12.2023	6
Nytt kirkelig fellesråd fra den 7. november 2023.....	6
Nytt kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg (A/U):.....	7
Nytt kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg (KAD):	7
Nytt kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg (AMU):	8
Nytt forhandlingsutvalget (FU):	8
Kirkelig fellesråd møtevirksomhet	8
Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg (A/U)	8
Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg (KAD)	8
Kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg (AMU).....	9
Forhandlingsutvalget (FU)	9
KIRKELIG FELLESRÅDS DRIFT	9
Rammer for aktiviteten.....	9
Året 2023.....	10
Nye kontorer i Os Alle 13.....	10
Kirkevalget 2023	10
Sykefravær	10
Organisering	10
Daglig ledelse - kirkeverge	11
Assisterende kirkeverge	11
Daglig leder menighetene.....	11
Daglig leder bygg og gravplass.	11
Ansatte.....	11
Kjønns sammensetning og likestilling	12
IT og digitalisering	12
Administrasjonen.....	12
Menighetskontoret / menighetsstaben.....	13
Avdeling bygg og gravplasser	14
Bygningsmessige utbedringer og investeringer – kirkestedene i Halden - 2023.....	14

Eierskap og ansvar	14
Bygningsmasse.....	15
Bygningsmessige investeringer i 2023	15
Rokke kirke:.....	15
Idd kirke:	16
Berg kirke:	16
Prestebakke kirke:	16
Asak kirke:	16
Tistedal kirke:.....	16
Immanuels kirke:.....	16
Oppsummert.....	16
Oversikt over det enkelte kirkested:	17
Enningdalen sogn:	17
Idd sogn:.....	17
Tistedal sogn:.....	17
Asak sogn:	18
Rokke sogn:	18
Berg sogn:	18
Halden sogn:.....	18
Andre forhold	20
Den bygningsmessige situasjonen	20
Krematoriet på Os – forskrifter / rensekrav	21
Miljøutslipp	21
Orgelsituasjonen	21
Kirkegårdsutvikling	21
Nøkkeltall fra kirkestatistikken 2023.	22
Statistikk på vår digitale aktivitet.....	23
Økonomi 2023.....	23
Regnskap og budsjett 2022	23
Kommentarer til driftsregnskapet i forhold til budsjettet	24
Investeringer.....	24
Følgende investeringer har vært aktive i 2023.....	24
Følgende investeringer er oppgjort og avsluttes i 2023.....	25
Følgende prosjekter skal gå videre i 2024.	25
Kommentarer til investeringsregnskapet i forhold til budsjett	25
Vedlegg:.....	26

Vedlegg 1: Årsberetning gravstell 2023.....	26
Vedlegg 2: Årsberetning trosopplæring 2023	26
Vedlegg 3: Årsberetning for diakonien i Halden 2023.....	26

RÅD OG UTVALG I PERIODEN 01.01.2023 - 07.11.2023

KIRKELIG FELLESRÅD

Valgt av og blant menighetsrådene

Asak	Bjørn Brække Rolf E. Odberg	Medlem Varamedlem
Berg	Solveig Irene Torp Alf Rolin	Medlem Varamedlem
Enningdal	Berit Kristine Olsen Jørn Arne Snopestad	Medlem Varamedlem
Halden	Marte M.L. A. Klanderud Morten Olaussen	Medlem Varamedlem
Idd	Eivind Borring Hansen Lise Bakke	Medlem Varamedlem
Rokke	Thore Kynningsrud Inger Marie Vierli Vold	Medlem Varamedlem
Tistedal	Bodil S. Greaker Flø Hilde Konttinen	Medlem Varamedlem

Oppnevnt av Halden kommune (følger kommunens valgperiode):

Ann Kristin Samuelsen   Medlem

Oppnevnt av biskopen i Borg (biskopens oppnevning kan være uavhengig av valgperioden):

Espen Feilberg Jacobsen   Medlem - prost
Berit Øksnes   Varamedlem

Ansattes representant (ansattes representant har kun møte, tale- og forslagsrett)

Martin Myhre-Nielsen   Representant ansatte
Bruno Andre Eriksen   Vara representant ansatte

Eivind Borring Hansen (Idd menighet) har vært fellesrådets leder.

Ann Kristin Samuelsen (kommunens representant) har vært nestleder.

Leder og nestleder velges av og blant rådets medlemmer ett år av gangen.

Fellesrådets saksforbereder og sekretær

Per Holger Andersen   Kirkeverge

Av totalt 10 faste medlemmer av rådet, er det 5 kvinner og 5 menn.

Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg (A/U):

Eivind Borring Hansen	Leder fellesrådet
Ann Kristin Samuelsen	Nestleder fellesrådet
Espen Feilberg Jacobsen	Prost
Per Holger Andersen	Saksforbereder / sekretær

Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg (KAD):

Eivind Borring Hansen	Fellesrådsleder / arbeidsgivers representant
Anne Kristin Samuelsen	Nestleder fellesrådet / arbeidsgivers representant
Marte M.L. Akerbæk Klanderud	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Johannes Wilberg Halvorsen	Ansattes representant
Iselin Andersen Gjæstøl	Ansattes representant
Per Holger Andersen	Saksforbereder / sekretær

Kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg (AMU):

Solveig Irene Torp	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Bodil S. Greaker Flø	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Thore Kynningsrud	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Liv Inger Haga	Ansattes representant
Iselin Andersen Gjæstøl	Ansattes representant
Bruno Andre Eriksen	Ansattes representant / verneombud

Forhandlingsutvalget (FU):

Eivind Borring Hansen	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Ann Kristin Samuelsen	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Marte M.L. Akerbæk Klanderud	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Per Holger Andersen	Saksforbereder / sekretær

RÅD OG UTVALG I PERIODEN 07.11 2023 – 31.12.2023

Valgt av og blant de nye menighetsrådene etter kirkevalget 2023.

Nytt kirkelig fellesråd fra den 7. november 2023.

Asak	Bjørn Brække Karin Silje Stemland	Medlem Varamedlem
Berg	Gro Renate Gjersøe Eriksen Terje Andresen	Medlem Varamedlem

Enningdal	Jørn Arne Snopestad	Medlem
	Bjørn Osrønningen	Varamedlem
Halden	Morten Olaussen	Medlem
	Marte M.L. A. Klanderud	Varamedlem
Idd	Tom-Erik Ek	Medlem
	Jarle Heed	Varamedlem
Rokke	Ole Johannes Ulseth	Medlem
	Inger Marie Vierli Vold	Varamedlem
Tistedal	Evy Anni Evensen	Medlem
	Marit Stensvik	Varamedlem

Oppnevnt av Halden kommune (følger kommunens valgperiode):

Hans Petter Hannaas Aslakstrøm	Medlem
Ellen Simensen	Varamedlem

Oppnevnt av biskopen i Borg (biskopens oppnevning kan være uavhengig av valgperioden):

Espen Feilberg Jacobsen	Medlem - prost
Berit Øksnes	Varamedlem

Evy Anni Evensen (Tistedal menighet) ble valgt til ny fellesrådets leder.

Gro Renate Gjersøe Eriksen (Berg menighet) ble valgt til ny nestleder.

Leder og nestleder velges av og blant rådets medlemmer ett år av gangen.

Fellesrådets saksforbereder og sekretær

Per Holger Andersen	Kirkeverge
---------------------	------------

Av totalt 10 faste medlemmer av rådet, er det 2 kvinner og 8 menn.

Nytt kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg (A/U):

Evy Anni Evensen	Leder fellesrådet
Gro Renate Gjersøe Eriksen	Nestleder fellesrådet
Espen Feilberg Jacobsen	Prost
Per Holger Andersen	Saksforbereder / sekretær

Nytt kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg (KAD):

Evy Anni Evensen	Fellesrådsleder / arbeidsgivers representant
Gro Renate Gjersøe Eriksen	Nestleder fellesrådet / arbeidsgivers representant
Tom-Erik EK	Fellesrådet / arbeidsgivers representant
Johannes Wilberg Halvorsen	Ansattes representant
Iselin Andersen Gjøstøl	Ansattes representant
Per Holger Andersen	Saksforbereder / sekretær

Nytt kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg (AMU):

Per Holger Andersen	Kirkeverge / arbeidsgivers representant
Martin Myhre-Nielsen	DL for menighetene / arbeidsgivers representant
Knut A. Skram	DL for bygg og gravplass / arbeidsgivers representant

Nytt valg på verneombud og arbeidstakerrepresentanter gjennomføres i januar 2024.

Midlertidige representanter er:

Iselin Andersen Gjæstøl	Ansattes representant
Johannes Wilberg Halvorsen	Ansattes representant
Randi Iversen.	Bedriftshelsetjenesten

Nytt forhandlingsutvalget (FU):

Valg av nytt forhandlingsutvalg blir valgt senere.

Kirkelig fellesråd møtevirksomhet

Halden kirkelige fellesråd har i 2023 gjennomført totalt 8 møter og behandlet 68 saker. Det vil si 6 møter for det gamle fellesrådet, 1 felles møte med gammelt og nytt fellesråd, og 1 møte med det nye fellesrådet.

Det blir i forkant av fellesrådsmøtene avholdt et A/U-møte som normalt legges 14 dager før fellesråds møte.

Det er godt fremmøte i fellesrådet, og de gangene de faste medlemmene er forhindret, møter stort sett vara representantene. Fellesrådet har vært beslutningsdyktig på hvert møte.

Innkalling med dagsorden og sakspapirer sendes ut ca. en uke før møtet. Det er noen faste punkter på agendaen hver gang. Det er gjennomgang og godkjenning av protokoll fra forrige fellesråds møte, og gjennomgang og oppdatering på økonomien.

Kirkelig fellesråds arbeids- og økonomiutvalg (A/U)

Kirkelig fellesråd arbeids- og økonomiutvalg (AU) har i 2023 avholdt 7 møter. På A/U-møtene planlegges neste fellesrådsmøte. Fellesrådsleder / nestleder, prost og kirkeverge fremlegger de sakene som ønskes behandlet i påfølgende fellesrådsmøte. Sakene blir vurdert og diskutert, og dette danner grunnlaget for agenda og forslag til vedtak der det er aktuelt. I etterkant klargjør Kirkevergen sakspapirene og sender ut innkalling med saksdokumenter.

Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg (KAD)

Kirkelig fellesråds administrasjonsutvalg – KAD, har avholdt 5 ordinære møter i 2023.

Det har blitt behandlet 28 saker. Utvalget deltar i forberedelsene til utlysning av stillinger, og foretar tilsetning i alle stillinger der Kirkelig fellesråd har arbeidsgiveransvar. I tillegg behandler utvalget saker som berører arbeidsforhold, endringer i organisering av virksomheten og andre

saker hvor begge parter (arbeidsgiver- og arbeidstakersiden) har hjemmel for eller avtale om å delta i behandling og vedtak av saken.

Kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg (AMU)

Kirkelig fellesråds arbeidsmiljøutvalg – AMU har i løpet av 2023 avholdt 1 møte.

I det gamle AMU har det ikke blitt avholdt møter siden pandemien. Kirkevergen fremla sak for gammelt fellesråd om ny form for organisering, og hvem som skulle sitte i et arbeidsmiljøutvalg. Denne saken ble utsatt til nytt fellesråd var på plass.

Kirkevergen innkalte til nytt AMU-møte i desember 2023, med de nye representantene for arbeidsgiver siden, og bedriftshelsetjenesten, samt midlertidige representanter for arbeidstakersiden. I januar 2024 skal det avholdes nytt valg på verneombud og arbeidstakerrepresentanter til det nye AMU.

Forhandlingsutvalget (FU)

I 2023 var det ingen lokale lønnsforhandlinger. Nytt forhandlingsutvalg skal velges blant fellesrådet i 2024.

KIRKELIG FELLESRÅDS DRIFT

Rammer for aktiviteten

Kirkelig fellesråds virksomhet er på en rekke områder regulert gjennom spesielt regelverk eller gjennom generelle bestemmelser for offentlig virksomhet.

De viktigste bestemmelsene er å finne i følgende lover og forskrifter:

- Trossamfunnsloven
- Forskrift om kirkeordning for den norske kirke
- Forskrift om økonomiforvaltning i sokn i Den norske kirke
- Gravplassloven med tilhørende forskrift
- Diverse bestemmelser gitt av Kirkerådet med hjemmel i lov og forskrift.

I tillegg kommer mer generell lovgivning som for eksempel:

- Arbeidsmiljøloven
- Ferieloven
- Forvaltningsloven
- Offentlighetsloven
- Interkontrollforskriften og lover som involveres i bestemmelser her
- Lov om offentlige anskaffelser

Året 2023.

Året 2023 har vært et spennende år, men også et krevende år.

Nye kontorer i Os Alle 13.

Meget positivt var det at vi i mars 2023, kunne flytte tilbake til våre lokaler i Os Alle 13, etter 10 måneder i midlertidige lokaler i Os Alle 4. Da var fullrenoveringen ferdig, og fine nye moderne kontorer kunne tas i bruk.

I lokalene er begge arbeidsgiverlinjene samlet (de som er ansatt i Halden kirkelige fellesråd og de som er ansatt i rettsobjektet Den norske kirke).

Kirkevalget 2023

Ansvarlig for gjennomføringen av kirkevalget var assisterende kirkeverge Marianne Grinnbo. Hun la opp en god plan i tråd med den veiledning som kom både fra sentralt hold og bispedømme. Hun holdt flere kurs for menighetsrådene og internt for oss. Underveis stod alle menighetene på med å skaffe kandidater til nytt menighetsråd, og sokneprest Berit Øksnes var pådriver for å lage innlegg på Facebook.

På valgdagene etablerte vi et sekretariat, som kunne bistå med spørsmål, samt kjøre ut diverse materiell, når det ble nødvendig. Det ble organisert opptelling, rett etter at valglokalene hadde stengt. Det ble også umiddelbart i etterkant gjort en stor jobb med lister og alt fra vår sekretær Camilla Hartviksen. Mange i organisasjonen deltok på forskjellige områder, og kirkevalget ble gjennomført innenfor gjeldende lover og regler styrt av Marianne.

Det kan trykt sies at kirkevalg krever mye energi, og det er mye å forholde seg til.

Sykefravær

Vi har i store deler av 2023 hatt høyt sykefravær samt permisjoner.

Dette har rammet både administrasjon, menighetsstaben og kirkegårdsdriften.

Vi har hatt flinke vikarer på kirkegårdsdriften, så det har gått greit.

I administrasjonen har dette blitt lagt på assisterende kirkeverge. For daglig leder for menighetene har sokneprest Berit Øksnes blitt frikjøpt av prostens til å ta en god del av daglig leders oppgaver, og kirkevergen har tatt hånd om menighetenes regnskaper. Dette har vært krevende for alle oss tre. KAD har tatt dette opp, og lagt frem at vikarer må settes fortere inn i stillingene, når sånt skjer. På diakoni har aktiviteten blitt redusert, men vi har fått hjelp av en diakonimedarbeider.

Organisering

Halden kirkelige fellesråd er det øverste og det styrende råd, for kirken i Halden.

Fellesrådets representanter består av en representant fra hvert sokn, en geistlig representant utpekt av biskopen i Borg, og en representant fra Halden kommune. Alle ansatte (bortsett fra prestene), er ansatt under Halden kirkelige fellesråd.

Kirkevergen er øverste administrative leder, og utøver det daglige arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i fellesrådet.

Kirken i Halden består av to arbeidsgiverlinjer. Prestene i Halden er ansatt under prost og biskop, i rettsobjektet Den norske kirke. Alle de andre, er ansatt under Halden kirkelige fellesråd.

De ansatte i Halden kirkelige fellesråd jobber sammen med prestene og menighetene for å realisere kirkens oppdrag lokalt.

Daglig ledelse - kirkeverge

Halden kirkelige fellesråd ved fellesrådsleder, er kirkevergens overordnede.

Kirkeverge Per Holger Andersen er øverste administrative leder, og utøver den daglige ledelse.

Kirkevergen utøver også gravplassmyndigheten i Halden.

Kirkevergen har en ledergruppe som i tillegg til seg selv, består av assisterende kirkeverge, daglig leder for menighetene og daglig leder for bygg og gravplass. Ved visse anledninger deltar stedfortredende prost på ledermøtene.

Assisterende kirkeverge

Assisterende kirkeverge Marianne Grinnbo, er kirkevergens stedfortreder og rapporterer til kirkevergen. Hun er leder av administrasjonen og har personalansvaret for de ansatte i administrasjonen.

Assisterende kirkeverge er også organisasjonens HR og økonomi ansvarlig.

Daglig leder menighetene

Daglig leder for menighetene Martin Myhre-Nielsen er leder av menighetskontoret og menighetsstaben.

Kirkevergen er nærmeste overordnede, og fungerer som kirkevergens stedfortreder i de tilfeller hvor kirkeverge og ass. kirkeverge ikke er til stede.

Daglig leder bygg og gravplass.

Daglig leder for bygg og gravplass Knut Arne Skram, har personalansvaret for kirketjenere, gravplass personalet og krematører, samt ansvaret for det praktiske rundt gravferd, kremasjon, bygningsmassen og gravplassdriften på alle kirkegårdene våre i Halden. Kirkevergen er nærmeste overordnede, og fungerer som kirkeverge i de tilfeller hvor kirkeverge, ass. kirkeverge og daglig leder for menighetene ikke er til stede.

Ansatte

Halden kirkelige fellesråd sine faste ansatte utgjorde ved utgangen av 2023 totalt 20,3 årsverk. Dette er en økning fra 2022, men skylden blant annet en 100% kantor som har manglet over flere år.

Tabellen viser sammensetningen av faste ansatte.

Kategori	Årsverk
Kirkeverge og administrasjon	5,2
Daglig leder, kirketjenere, gravplass og krematører	6,0
Daglig leder for menigheter	1,0
Trosopplærere / menighetspedagoger	2,4
Diakoner	2,0
Kantorer / organister	3,7
Menighetsstab	9,7
Totalt	20,3

I tillegg benyttes det en del vikarer gjennom året. Det være seg kirkemusikere ved gudstjenester, begravelser og vigsler, kirketjenere i helgene, samt sommervikarer på gravplass og til stell.

Det er en del deltidsansatte, men det skyldes for få stillingshjemler på grunn av nedbemanning over tid.

Spesielt gravplassdriften lider av for liten bemanning i forhold til oppgavene på alle gravplassene og vedlikehold på bygningsmassen.

Kjønns sammensetning og likestilling

Kjønns sammensetningen blant de ansatte totalt sett nå, er overvekt av kvinner, men deler vi opp i de forskjellige gruppene forandrer bildet seg litt, men dette er naturlig innenfor arbeidsoppgavene.

Gruppe	Kvinner	Menn	Totalt
Kirkeverge og administrasjon	5	2	7
Menighetsstaben	8	4	12
Kirketjenere / gravplass	2	4	6
Totalt	15	10	25
Totalt i %	60%	40%	100%

Tabellen under viser fordelingen på antall årsverk.

Antall årsverk	
Kvinner	11,0
Menn	9,3
Totalt	20,3

IT og digitalisering

Halden kirkelige fellesråd har igjennom tjenesteytingsavtalen med Halden kommune, nettverk og it-support samt lønns og økonomisystemer. PCEr, skrivere og annet it-utstyr besørger vi selv. Vi bruker også egne programvarer beregnet for kirken som kalenderprogram, arbeidstidsregistrering, gravferdsprogram og styringsprogram for krematoriet.

Administrasjonen

Administrasjonen ledes av assisterende kirkeverge Marianne Grinnbo.

Ved utgangen av 2023 var det knyttet 5,2 årsverk/stillingshjemler til fellesrådets administrasjon. Dette er en økning i fra 2022, men årsaken til dette er at administrasjonen er styrket med en sekretær, som arbeider på tvers i organisasjonen. Til gjengjeld har menighetsstaben mistet sin menighetsfullmektig. Tallet inkluderer kirkevergen.

I og med det er tett samarbeide på tvers av avdelingene, utfører vi tjenester for hverandre. Selv om vi i dag har klare linjer på hvilke avdelinger man tilhører i forhold til ansvar og myndighet, blir

naturlig nok både daglig leder for menighetene og daglig leder for bygg og gravplass, en del av administrasjonen.

Kirkevergen og fellesrådets administrasjon har ansvar for (ikke uttømmende):

- Daglig ledelse av Kirkelig fellesråd
- Saksforberedelser for fellesrådet og de ulike underutvalgene
- Administrasjon av gravferdsmyndigheten og gravferdsvirksomheten
- Kontakt med kommunen og andre offentlige myndigheter
- Forvaltning av kirker, kapell og andre driftsbygninger, samt ivaretagelse av grunneierforhold for soknene
- Administrasjon av gravplassvirksomheten inklusive drift/oppdatering av gravregister
- Administrasjon av kremasjonsvirksomheten inklusive oppfølging av begjæringer om kremasjon
- Fakturering av ulike tjenester
- Regnskap og budsjettoppfølging for Kirkelig fellesråd
- Regnskaps- og budsjettjenester for menighetene
- Lønns- og HR-tjenester for alle ansatte i Kirkelig fellesråd
- Drift av resepsjon inklusive saksbehandling i forbindelse med dåp og vigsel
- Arkiv

Lønns- og arbeidsvilkår er basert på en sentral avtale mellom arbeidstakerorganisasjonene og Hovedorganisasjonen KA, hvor fellesrådet er medlem. Lønnsavregningen utføres av kommunen som en del av tjenesteytingsavtalen.

Administrasjonen har det daglige ansvar for økonomistyring og gjennomføring av nødvendig lovpålagt rapportering, arkivering og andre oppgaver som krever overordnet styring og samordning.

Ajourholdet av kirkebøkene og sørger for den elektroniske registreringen.

Administrasjonen har et utstrakt og velfungerende samarbeid med begravellesbyråene ved planlegging av begravelser og bisettelser.

Halden kirkelige fellesråd har en tjenesteytingsavtale med Halden kommune. Denne ble revidert og justert i 2023.

Menighetskontoret / menighetsstaben

Menighetskontoret / menighetsstaben ledes av daglig leder Martin Myhre-Nielsen, og er menighetenes administrative og operative forlengede arm.

Består av daglig leder, trosopplærere/menighetspedagoger, diakoner og kirkemusikere.

Sammen med prestene utgjør dette menighetsstaben.

Sammen med menighetsrådene har menighetsstaben ansvaret for å vekke og nære det kristne liv i soknene. Biskopen og prostene har et overordnet ansvar for å støtte og veilede dette arbeidet.

Biskopen utøver også tilsyn.

Daglig leder har vært sykemeldt deler av året, og da har sokneprest Berit Øksnes fungert som daglig leder.

Avdeling bygg og gravplasser

Avdeling bygg og gravplasser ledes av daglig leder Knut A. Skram.
Kirkegårdsbetjeningen har bestått av 6 personer

1 daglig leder i 100% stilling
5 kirketjenere / gravplasspersonell i 100% stilling
2 gravstallarbeidere i 50% stillinger - sesongarbeidere
5 sommerhjelper i noen uker til gressklipping

I tillegg har det vært inne 2 vikarer, da det har vært sykemeldinger og permisjoner igjennom året.

Personellet betjener alt det praktiske arbeidet på kirkegårdene som gressklipping, gresstrimming, søppelfjerning, lusing, planting, gravsletting, snømåking, strøing, såing, tre beskjæring, seremonijobb, begravelser, bisettelser, kremering, møte med pårørende, brannvern, reparasjoner på bygg og maskiner, renhold, gravuttak, konserter, gudstjenester og vigslar.

Kirkegårdsdriften har gått greit igjennom året. Våren er den verste tiden med gravslettinger og alt som spirer og gror. I år kom ekstrahjelpene inn på forskjellige tidspunkt, men fungerte meget bra. Dette målt i form av svært få klager.

Løvfallet på høsten gir oss store utfordringer hvert år, og det ble forsøkt å invitere til dugnad. Resultatet utenifra var labert, men noen i fra administrasjonen og menighetsstaben ble med.

Begravelser, bisettelser, kremeringer og urnenedsettelse har gått sin gang, men noen utfordringer med feil på kremasjonsovnene, kjølere og tekniske anlegg har det vært.

Arbeidet er utført på 8 kirkesteder + Os kapell (Haldens mest brukte seremonirom, kirkegård og krematorium).

Vi har tatt oss av totalt 21 bygg og uteområdene som blir stelt er på totalt 167 mål.

Organisasjonen er fortsatt i omorganisering, men brikkene kommer etter hvert på plass.

Bygningsmessige utbedringer og investeringer – kirkestedene i Halden - 2023

Eierskap og ansvar

Kirker, kirkelige bygg og eiendom som er nevnt her, eies av de syv sognene som i Halden er knyttet opp mot Den norske kirke. Menighetsrådene bestemmer bruk og utleie, mens det er kirkelig fellesråd som har ansvar for forvaltningen, driften og vedlikeholdet.

Kirkevergen (daglig leder av fellesrådet) har det daglige administrative forvaltningsansvaret, og har ansvar for å følge opp alle bygninger på kirkestedet i tillegg til ansvaret for gravplassene.

Dette innebærer at ordinært vedlikehold og større utbedringer blir gjennomført. Kirkevergen har også ansvar for innovasjon og utvikling, og at større investeringsprosjekter blir forankret med vedtak i fellesrådet før disse blir iverksatt. Det bygningsmessige tilsynet, og oppfølgingen av det daglige vedlikeholdet er delegert til daglig leder for bygg og gravplass. Seniorrådgiver har delegert ansvar for bygg og anleggsforvaltningen, og bistår kirkevergen i prosjektplanlegging og oppfølging. Ved større vedlikeholdsoppgaver kjøpes det inn tjenester av eksterne firmaer. Kirketjenerne utfører vaktmestertjenester, og er brannvernledere. Det er daglig leder bygg og gravplass som har hovedansvar for at dette er koordinert og ivaretatt på hvert kirkested.

Bygningsmasse

Halden kirkelige fellesråd har ansvar for til sammen 21 bygninger som til sammen utgjør vel 3 790 m². Av disse finner vi 3 kirker som er totalfredet, og 2 kirker som er listeførte som særlig bevaringsverdige.

- 8 kirker:** Berg kirke – fredet
Asak kirke
Søndre Enningdalen kirke
Idd kirke – fredet
Immanuels kirke - listeført
Prestebakke kirke - listeført
Rokke kirke – fredet
Tistedal kirke
- 4 kapell:** Berg kapell
Idd kapell
Os kapell
Tistedal kapell – fungerer som kirkestue
- 2 bårerhus:** Prestebakke bårerhus - fungerer som møterom
Rokke bårerhus
- 1 krematorium:** Os kapell og krematorium*
(* Krematoriet – er oppført i Halden kommune s anleggsmodul)

I tillegg står fellesrådet som leietaker av:

Driftsbygning Os allé 7b: Denne inneholder kontor, redskapsdepot, verksted, garasje, spiserom og sanitæranlegg for kirketjenerne.

Jfr. avtale om tjenesteyting med Halden kommune holder kommunen leieutgiftene for:

Kirkens hus Os allé 13: Dette er kontorer og møterom for den kirkelige administrasjon samt prestekontorer. Kirkens hus inneholder også undervisningsrom for konfirmantene og andre større samlinger og kirkestue for Halden menighet. lokalet har fått navnet Os kirkestue.

Bygningsmessige investeringer i 2023

Rokke kirke:

- Tilstandsanalyse gjennomført. Kostnad Ca. 57 000,- Betalt av Hovedorganisasjonen KA.

- Forprosjekt slokkeanlegg gjennomført. 60 % av kostnaden dvs. Ca. 260 000,- dekket av Riksantikvaren. I tillegg har KNIF trygghet har bidratt med kr 50 000,- til egenandel.
- Brannsikring: Omsøkt og fått tilsagn om inntil kr 34 800,- fra KNIF trygghet. Tiltaket gjennomføres i 2024.

Idd kirke:

- Forprosjekt slokkeanlegg gjennomført. 60 % av kostnaden dvs. Ca. 260 000,- dekket av Riksantikvaren. I tillegg har KNIF trygghet har bidratt med kr 50 000,- til egenandel.
- Brannsikring: Omsøkt og fått tilsagn om inntil kr 50 000,- fra KNIF trygghet. Tiltaket er gjennomført.
- Ny fasadebelysning. Omsøkt og fått tilsagn om dekning av utgifter til utskifting til LED belysning på fasaden. Tilskuddsmidlene kommer fra Kirkerådets klimakompensasjonsfond.

Berg kirke:

- Forprosjekt slokkeanlegg gjennomført. 60 % av kostnaden dvs. Ca. 260 000,- dekket av Riksantikvaren. I tillegg har KNIF trygghet har bidratt med kr 50 000,- til egenandel.

Prestebakke kirke:

- Brannsikring: Omsøkt og fått tilsagn om inntil kr 48 000,- fra KNIF trygghet. Tiltaket gjennomføres i 2024.

Asak kirke:

- Ny fasadebelysning. Omsøkt og fått tilsagn om dekning av utgifter til utskifting til LED belysning på fasaden. Tilskuddsmidlene kommer fra Kirkerådets klimakompensasjonsfond.

Tistedal kirke:

- Ny fasadebelysning. Omsøkt og fått tilsagn om dekning av utgifter til utskifting til LED belysning på fasaden. Tilskuddsmidlene kommer fra Kirkerådets klimakompensasjonsfond.

Tilskuddet til LED belysning Idd, Asak og Tistedal kirke har en samlet verdi på kr 30 000,-.

Immanuel's kirke:

Det er gitt gave til ny rullestolrampe til Immanuel's kirke i fra Menighetspleien i Halden på kr. 200.000, - Prosjektet blir gjennomført i 2024.

Oppsummert

Medregnet de tre tiltakene som kommer i 2024 på brannsikring, og ny rullestolrampe, er det tilført nær 1,3 million kroner i friske midler fra andre tilskudds-givere.

Halden kommune har i 2023 kun videreført tidligere bevilgede investeringsmidler. For første gang på 16 år, er det ikke bevilget midler til andre kirkelige investeringsprosjekter som fellesrådet har meldt inn i kommunens rullerende økonomiplan. Det har blant annet fått den konsekvens, at de tidligere omsøkte tilsagnsmidlene fra Riksantikvaren på til sammen 2,0 millioner kroner ikke har kunnet mottas. Beskjed til Riksantikvaren er gitt, og midlene er nå omprioritert til andre fellesråd.

Halden kirkelige fellesråd har derfor stoppet prosjektene med ytterligere klimaskallsikring av Berg og Rokke kirker.

Oversikt over det enkelte kirkested:

Enningdalen sogn:

Søndre Enningdalen kirke

Ingen aktive tiltak

Søndre Enningdalen gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Prestebakke kirke

Det er omsøkt midler til brannsikringstiltak

Prestebakke kapell/bårehus

Ingen aktive tiltak, men menighetsrådet arbeider med planer om rehabilitering

Prestebakke driftsbygning

Ingen aktive tiltak

Prestebakke gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Idd sogn:

Idd kirke

Forprosjekt sløkkeanlegg gjennomført

Ny brann- og innbruddsalarm montert

Lagt om fasadebelysningen til LED

Idd kapell

Ingen aktive tiltak

Idd gamle driftsbygning

Den nye innbruddsalarmen i kirken omfatter også denne bygningen.

Idd nye driftsbygning

Ingen aktive tiltak

Idd gamle kirkegård – og nytt gravplassareal.

Etter at det ble oppdaget store sprekkeformasjoner langs den gamle kirkegården i østlig retning mot bekkeløpet, ble Halden kommune varslet. Som følge av dette har Halden kommune rehabilitert bekkeløpet mot kirkegården og med det stabilisert massene. Det er fra kirkens side meldt til Halden kommune at vedlikeholdet av grøntarealet på det nye gravplassarealet ikke holdes slik det er forespeilet. Fellesrådet har derfor bedt kommunen følge dette opp med hovedentreprenøren.

Tistedal sogn:

Tistedal kirke

Prosjektet med LED belysning er gjennomført

Etter lekkasje, har et stykke av vannledningen blitt skiftet.

Tistedal kapell

Ingen aktive tiltak

Tistedal gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Asak sogn:

Asak kirke

Prosjektet med LED belysning er gjennomført

Asak kirkestue og driftsbygning

Ingen aktive tiltak

Asak gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Rokke sogn:

Rokke kirke

Tilstandsundersøkelse gjennomført

Forprosjekt slokkeanlegg gjennomført

Det er omsøkt midler til brannsikringstiltak

Fellesrådet har fraskrevet seg tilsagnet på klimaskallsikring, og stoppet prosjektet

Rokke kapell/bårehus

Ingen aktive tiltak

Rokke driftsbygning

Ingen aktive tiltak

Rokke gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Berg sogn:

Berg kirke

Forprosjekt slokkeanlegg er gjennomført

Fellesrådet har fraskrevet seg tilsagnet på klimaskallsikring, og stoppet prosjektet.

Berg kapell

Ingen aktive tiltak

Berg driftsbygning og service-hus.

Ingen aktive tiltak

Berg gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Selv om det er begrenset utvikling på gravplassen og bygningsmassen som tilhører sognet, er det allikevel stor utvikling på det man må kunne kalle for Berg kirkested. Foreningen Berg kirkestue hvor menighetsrådet er sterkt involvert, eier Berg kirkestue, en garasje og et stabbur tvers over veien for kirken. Det har lenge vært planer om å innta en mer innovativ rolle på kirkestedet for å skape aktivitet og tiltrekke seg flere besøkende. Fellesrådets bidrag er at daglig leder bygg og gravplass og seniorrådgiver sitter i en styringsgruppe for utvikling av stabburet. I 2023 fikk man bruksendring til at stabburet kan brukes til overnatting og små samlinger. Gjennom 2023 er det søkt opp midler fra forskjellige steder. Sammen med disse midlene, aktive dugnadsfolk, og gode entreprenører er det mål i sikte. Fra sommeren 2024 blir det overnattingsmulighet for pilegrimer i Stabburet. Dette blir forhåpentligvis et kjærkomment tilbud for de som vandrer langs Borg leden.

Halden sogn:

Immanuels kirke

Prosjekt med utskifting av rullestolrampe ved sideinngangen.

Gravplassen ved Immanuels kirke

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Os kapell

Ingen aktive tiltak

Os krematorium

Det er over 70 år siden de første planene ble lagt for å etablere et krematorium i Halden, og over 60 år siden Os krematorium ble en realitet. Siden den gang har kremasjonsraten med noen unntaksår vært økende. Av 327 dødsfall ble 147 registrert for kremasjon i 2023. det gir en kremasjonsandel på 45%.

Kremasjonsanlegget på Os er kategori II anlegg og godkjent for kremering av inntil 200 kister pr. år. I 2008 ble krematoriet oppgradert, og ny ovn installert. Nye kjølereoler og nytt kjøleaggregat kom på plass, og dette har gitt effektiviseringsgevinst for hele Halden. Kistene transporteres nå hovedsakelig til Os, og kjøres derfra ut til stedet der gravferdsseremonien skal finne sted. Dette reduserer behovet for godkjente kjølerom på det enkelte kirkested.

Kategori II kremasjonsanlegg har ikke filter, og har derfor utslipp til luft med blant annet kvikksølv. De senere årenes kunnskap om hvor sårbar naturen og havområdene er for miljøpåvirkninger, har gitt oss ny kunnskap om muligheter for skadereduserende tiltak. I 2018 innledet Halden kirkelige fellesråd samtaler med Halden kommune og å etablere renseanlegg ved krematoriet. Det ble avsatt midler til renseanlegg i kommunens økonomiplan, og det ble nedsatt en arbeidsgruppe for å jobbe med prosjektet. Underveis i prosessen ble det innledet samtaler med Fredrikstad og Sarpsborg som også over mange år har reist spørsmål om å etablere et storkrematorium i Nedre Glomma regionen. Etter at en del avklaringer er gjort underveis, så ble det klart at Halden sin innsats i et evt. IKS, vil være og opprettholde en kremasjonslinje i Halden.

Det ble opprettet en arbeidsgruppe fellesråd/kommune for å utvikle krematoriumsdriften.

Gruppen har jobbet med utvidelse av krematoriet for å få på plass en filterløsning.

Fylkeskonservatoren gav sin godkjenning til utforming av dette. Fiber som er på plass innebærer at service på ovnen kan gjennomføres over nett. Det er også gjort overgang til biodiesel på anlegget.

Kommunestyrets vedtak i desember 21 har satt prosessen på vent, og det er uvisst om og evt. når prosjektet kan komme i gang igjen. Vi ser at kremasjonsandelen de senere årene har lagt på pluss/minus 50%, og dette kan gi rom for nye samtaler for klimatiltak på krematoriet på Os.

Os gravplass

Vanlig grønt vedlikehold og snømåking.

Det er gjort forberedende arbeider for å utvide gravplassen på Os. Forslag til detaljregulering ble sendt ut av Halden kommune på høring i starten av 2020. I 2021 er det gjort avtale med konsulterende firma om gjennomføring av prøveboring på det nye gravplassarealet, og dette ble gjennomført i desember 2021. Etter dette, er arbeidet med utvidelse av Os gravplass stoppet opp, og det har ikke vært noen framdrift i 2023.

Os alle 7b

Her har det vært befaring i forbindelse med den forestående gravplassutvidelsen, som nå har stoppet opp. Uavhengig av gravplassutvidelsen, er det behov for en omfattende oppgradering av bygget for å tilfredsstillе dagens behov. Kirkevergen har i 2023 vært i samtaler med kommunen og IFE om videreutvikling av bygget, og håper å få dette til etter hvert.

Kirkens Hus Os allé 13

Fellesrådets administrasjon kunne våren 2023 flytte inn i nyrehabiliterede lokaler, og dette har blitt et godt kontorlandskap å oppholde seg i. Undervisningsrommet for konfirmantene i tredje etasje (Os kirkestue) har delvis fått ny innredning og er blitt meget tiltalende. Her er det investert i moderne lyd og bildefremvisning med vegghengt smart-skjerm. Utstyret blir brukt i ulike sammenhenger, vi nevner konfirmantundervisning, formiddagstreff for pensjonister, personalmøter og kurs.

Andre forhold

På våre bygninger er det gjennomført de vanlige kontroller og utbedringer på alarmer, nødlys og brannslukningsutstyr. Sommeren 2021 ble det gjennomført en omfattende kirkekontroll på alle de åtte kirkene. Som et resultat av denne, blir det fra nasjonalt hold pekt på at det framover vil være viktig å få utarbeidet gode tilstandsanalyser på alle kirkene. I KA jobbes det nå med analyseverktøy som etter hvert kan tas i bruk til dette formålet. Gode analyser av byggets tilstand, vil også gi retning for gjennomføring av rehabiliteringstiltak fremover. I 2024 kommer det også en ny Kirke database som vil kreve en omlegging og en revitalisering av hva kirkene er og tiltakene som gjennomføres. Det som også er viktig å merke seg er at Stortinget har vedtatt en oppløsning av Opplysningsvesenets fond, og halvparten av verdiene er planlagt lagt mot istandsetting av kirkene. Kirkemøtet har i løpet av året 2022 vedtatt kirkelig kulturarvstrategi. Sentralt er det også utarbeidet forslag til kirkebevaringsprogram. Det gjenstår nå at Stortinget behandler dette, signalene var at det skulle skje våren 2024. Trolig blir det en utsettelse til 2025.

Den bygningsmessige situasjonen

Vedlikeholdsbehovet for de 21 kirkelige bygninger som Halden kirkelige fellesråd forvalter, er langt større enn det kommunen i de senere år har bevilget midler til. Dette henger også sammen med kommunens pressede økonomi. Vedlikehold av kirker og kirkegårder er langsiktige prosesser, og fellesrådet er helt avhengig av å ha en god dialog med både kommunen, bispedømmet, riksantikvaren og andre instanser for å lykkes i å ivareta vedlikeholdsansvaret på en god måte. Kirkene spesielt, men også kapellene, er bygninger de fleste av innbyggerne har et forhold til. Dette er en rikdom Halden-samfunnet er godt velsignet med, men denne rikdommen er også krevende å holde i orden.

Den kirkelige virksomheten i Halden er en viktig bidragsyter i det samfunnsnyttige arbeidet, og har opparbeidet en bred kontaktflate, ikke minst gjennom aktiviteten i kirkene. Slik kirkebyggende fungerer i dag, tar samfunnet som helhet større del i bruken. Dette er med på å gi disse gamle tradisjonelle gudshusene en ny æra. Konserter, kulturaktiviteter, kunst-, arkitektur- og historiefremføring er verdiskapende aktiviteter som forsterker innbyggernes identitet og tilhørighet. Et godt eksempel her er Immanuel kirke som går i retning av å være kulturkirke. Her har fellesrådet innledet formelt samarbeid med Halden kommune.

Fellesrådet har etter hvert opparbeidet seg god kunnskap om byggene som skal forvaltes. Med investeringsmidlene som vi fikk for noen år siden til Asak kirke, ble det gjennomført en gjennomgående restaurering av denne kirken. Ved Berg kirke kom nye toaletter og kjøkkenløsning på plass i eget servicebygg. Dette har stor verdi for kirkestedet som helhet, og som også støtter opp under utviklingen av pilegrimsleden. Her er det derfor i løpet av 2022 etablert en arbeidsgruppe og som nevnt over skjer det en utvikling nå som gjør at stabburet på kirketunet bygges om til pilegrimsovernatting. Viken fylkeskommune har allerede støttet prosjektet med tilskuddsmidler. Det samme har bla. Kulturminnefondet, Berg sparebank og Sparebankstiftelsen også gjort. Året 2023, har vært et forberede år for framtidig brannsikring av middelalderkirkene. Sammenlignet med verdiene som forvaltes har øvrige investeringer vært meget begrenset.

Å være kirkeforvalter, handler også om gode strukturer. Det å jobbe planmessig, innhente god grunnlagsdokumentasjon og ha en bærende økonomi før investeringsprosjekter igangsettes er nødvendig. Likeledes vet vi gjennomføringen av gode vedlikeholdsrutiner er særdeles viktig. Dette for å opprettholde, utvikle og ivareta bygningene og dets virksomhet slik at de ikke forringes. For å kunne utføre et jevnt og godt vedlikehold er fellesrådet helt avhengig av at det stilles tilstrekkelige driftsmidler til rådighet, dette omfatter også midler til en forsvarlig bemanning.

Krematoriet på Os – forskrifter / renskrav

Os krematorium er klassifisert som kategori II anlegg. Dette er uten filter, og har derfor kun tillatelse til å kremere 200 kister pr. år. Anlegget går på biodiesel.

Miljøutslipp

Kirkegårdsdriften generelt har noe utslipp til grunnen/jordsmonnet, og noe til vassdrag via drenering og infiltrasjonsgrøfter. Utslipp til luft er begrenset til avgasser fra maskinparken på kirkegårdene.

Krematoriet på Os har utslipp til luft. Kirkene og de andre bygninger har ikke utslipp da disse har elektrisk oppvarming. Ved de rehabiliterte administrasjonskontorene har gårdeier investert i vannbåren varme som gir mindre uttak av kraftressurser enn tidligere strømfyring.

Flere av fellesrådets ansatte har elektriske privatbiler som blir benyttet til og fra jobb, og det er etablert 2 ladestasjoner utenfor administrasjonskontoret til de ansatte.

Orgelsituasjonen

De senere årene har det skjedd flere positive ting i forhold til orgelparken.

En stor reparasjon ble utført på orgelet i Immanuel's kirke i 2015, nytt orgel med eksterne midler ble montert i Os kapell 2017. Både orgelet i Asak og på Tistedal trenger oppgradering. Orgelet på Idd er elektronisk og snart 35 år gammelt, og i 2017 ble det skiftet ut kostbare kretskort fra USA på dette. I 2021 ble det gamle orgelet som tidligere sto i Idd kirke med interiør tilbakeført fra Østfoldmuseene. Foreløpig er dette lagret i driftsbygningen ved Rokke kirke. I Prestebakke må det monteres varmekabel på orgelets luftavfukter. I Berg kirke er det et tilbakevennende smågnagerproblem som av og til medfører belg reparasjoner.

Kirkegårdsutvikling

Ved Idd kirkegård er gravplassutvidelsen fullført, og det nye arealet er klart for å ta i bruk.

Ved gravlunden på Os startet planarbeidet opp i 2019, og vi ser fram til at sentrumskirkegården også får sin utvidelse. Tilrettelagt (Muslimsk) gravfelt mangler fortsatt, men skal etter planen innarbeides på Os. Forslag til detaljregulering ble sendt ut på høring i 2020, men prosjektet har som tidligere nevnt stoppet opp. Ved Os kirkegård er det fjernet felt med rustne nettinggjerder. Tistedal fikk nytt gjerde i 2011/12. På flere av kirkegårdene mangler det porter. I forskrift til gravferdsloven heter det at kirkegården skal være inngjerdet og ha lukkbare porter og gjerdet skal ha et verdig utseende jfr. forskrift. Kirkegårdsportene på Idd tegnet av menighetspedagog og kunstner Iselin Andersen Gjæstøl. Dette gir et særdeles godt bidrag til forskjønnelse.

Kirkegårdene har en stor beplantning som krever vedlikehold. Ved den nye kirkegårdsdelen på Idd ligger det en vedlikeholdsavtale mellom Halden kommune og entreprenøren. Beskjæring av trær og tre-felling er viktige oppgaver.

Rekken med bjørketrær mot eiendommene Os allé 9 -13 er tatt ned i 2017, og det ble den gang gjort vedtak om nyplanting.

Nøkkeltall fra kirkestatistikken 2023.

Medlemmer og tilhørige i Dnk (antall)	20042
Innmeldte i Dnk (antall)	26
Utmeldte av Dnk (antall)	94
Døpte (antall)	128
Dåpshandlinger i soknet (antall)	135
Konfirmerte (antall)	168
Deltakere, gudstjenester totalt (antall)	17297
Deltakere, gudstjenester søn- og helligdag (antall)	14562
Deltakere, gudstjenester utenom søn- og helligdager (antall)	2735
Antall til nattverd (antall)	4392
Deltakere, gudstjenester for barnehagebarn (antall)	493
Deltakere, gudstjenester for skolebarn (antall)	2684
Deltakere julaftensgudstjenester (antall)	1543
Deltakere på påskekudstjenester (antall)	496
Deltakere på konserter og kulturarrangementer i regi av menigheten (antall)	2743
Deltakere på konserter og kulturarrangementer i regi av andre enn menigheten (antall)	2663
Antall kormedlemmer voksne/familiekor (antall)	45
Antall kormedlemmer barn og unge (antall)	38
Babysang/småbarnsang - antall deltakere 0 - 5 år (antall)	65
Antall barn som mottok 4-årsbok (antall)	16
Lys Våken for 11-åringer, antall deltakere (antall)	18
Antall sokn i kommunen (antall)	7
Folkemengde i alt (antall)	31935
Medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke (antall)	..
Fødte i løpet av året (antall)	284
Døde i løpet av året (antall)	311
Antall 15-åringer (antall)	415
Kirkelige vigslar utført (antall)	30
Kirkelige gravferder utført (antall)	243
Kirkelige handlinger i alt (antall)	576
Gudstjenester totalt (antall)	210
Gudstjenester søn- og helligdager (antall)	193
Gudstjenester utenom søn- og helligdager (antall)	17
Gudstjenester med nattverd (antall)	118
Gudstjenester for barnehagebarn (antall)	6
Gudstjenester for skolebarn (antall)	11
Julaftensgudstjenester (antall)	11
Gudstjenester i påsken (antall)	12
Lederkurs for unge i alder 13-30 år, antall deltakere (antall)	8
Andakter på institusjon eller aldershjem (antall)	34
Antall kor for voksne/familiekor (antall)	2
Antall kor for barn og unge (antall)	2

Konsserter og kulturarrangementer i regi av menigheten (antall)	57
Konsserter og kulturarrangement i regi av andre enn menigheten (antall)	15
Kirkeofringer, totalt (kr)	665983
Offer/kollekt (kr)	464877
Givertjeneste (kr)	44400
Andre innsamlinger (kr)	156706

Statistikk på vår digitale aktivitet.

Vår digitale aktivitet foregår på hjemmesiden, sosiale medier og Facebook-sider.

Det er publisert følgende typer av aktiviteter:

- Digitale gudstjenester
- Video av preken, andakt eller bønn
- Digitale konsserter
- Video med salmer eller korte musikalske innslag
- Andre digitale aktiviteter.

Det er ikke i 2023 kjørt ut tallmessige statistikker, men alt viser en jevn økning både av faste som føller oss, og tilfeldige som er innom for å søke informasjon.

Økonomi 2023.

Regnskap og budsjett 2023

		Regnskap	Budsjett
1000 Kirkelig administrasjon	Utgift	6 372 152	6 220 322
	Inntekt	-8 825 074	- 5 602 022
2010-2070 Kirker	utgifter	15 729 222	14 367 700
	Inntekt	-14 724 393	- 15 349 500
2080 Krematoriet	Utgift	761 943	638 500
	Inntekt	-532 742	- 665 000
3000 Annen kirkelig virksomhet	Utgift	2 364 480	2 604 500
	Inntekt	-1 145 588	- 2 320 500
4000 Gravstell	Utgift	1 058 955	1 104 000
	Inntekt	-1 058 955	- 776 000
5000 Trosopplæring	Utgift	2 409 270	2 565 000
	Inntekt	-2 409 270	- 2 787 000
Sum	Utgift	28 696 022	27 500 022
	Inntekt	-28 696 022	- 27 500 022
	Differanse	-	-

Da budsjettet for 2023 ble lagt, var vi nødt til å budsjettere med kr. 1.739.900 i merforbruk for å få budsjettet til å balansere. Det ble vedtatt at dette merforbruket skulle dekkes av disposisjonsfondet. I og med det faktiske ekstrabehovet for kapital ikke ble kr. 1.739.900, men bare kr. 357.208,02 fremstår resultatet regnskapsteknisk som om vi har et mindre forbruk. Denne måte for regnskapsførsel er helt i tråd med økonomiforskriften og i henhold til strykningsreglementet. Resultatet blir til slutt det samme. Disposisjonsfondet er redusert med kr. 357.208,02

Det er i eget vedlegg en detaljert og utfyllende regnskapsrapport med økonomiske oversikter både på drift og investeringer.

Kommentarer til driftsregnskapet i forhold til budsjettet

Kommentarer ut ifra side 3 «Økonomiske oversikter – drift» i vedlagt regnskapsrapport.

Linje	Tekst	Differanse	Forklaring
1	Brukerbetaling	274.499	Inntektsøkningen er for det meste mer inntekst fra fasteavgifter.
3	Refusjoner	-64.996	Synkende refusjoner skyldes for det meste mindre momskomp på grunn av lavere innkjøp i forhold til budsjett.
9	Andre tilskudd og gaver	350.000	Gaver vi fikk på slutten av året, og står derfor ikke i budsjettet.
11	Lønn og sosiale utgifter	-1.190.274	Mindre lønnskostnader en budsjettert, da blant annet manglende kontor ble ansatt senere en først beregnet.
12	Kjøp av varer og tjenester	-85.268	Mindre kjøp av varer og tjenester i forhold til budsjett på grunn av lavere aktivitet en først beregnet.
13	Refusjoner og overføringer	236.111	Dette er i hovedsak moms, da inntektene ble større en budsjettert.
15	Tilskudd og gaver	162.867	Dette er tilskudd og gaver som ikke hadde blitt budsjettert.

Investeringer

Følgende investeringer har vært aktive i 2023.

- P 3000 Fellesprosjekt oppgradering kirker
- P 3085 Nytt telefonsystem
- P 3088 RA- Rokke kirke
- P 3089 RA- Forprosjekt slokkeanlegg Rokke kirke
- P 3090 RA- Forprosjekt slokkeanlegg Berg kirke
- P 3091 RA- Forprosjekt slokkeanlegg Idd kirke
- P 3094 Innkjøp av maskiner og utstyr
- P 3096 Inventar og utstyr
- P 3097 Tilstandsvurdering og alarm-sikring

Følgende investeringer er oppgjort og avsluttes i 2023.

- P 3088 RA- Rokke kirke
- P 3089 RA- Forprosjekt slokkeanlegg Rokke kirke
- P 3090 RA- Forprosjekt slokkeanlegg Berg kirke
- P 3091 RA- Forprosjekt slokkeanlegg Idd kirke
- P 3096 Inventar og utstyr

Følgende prosjekter skal gå videre i 2024.

- P 3000 Fellesprosjekt oppgradering kirker
- P 3078 RA- prosjekt elektro Berg
- P 3080 RA- prosjekt elektro Idd kirke
- P 3082 RA- prosjekt elektro Prestebakke kirke
- P 3085 Nytt telefonsystem
- P 3086 Sikring av kirkebygg
- P 3087 SOSI standard på kirkegårdene
- P 3094 Innkjøp av maskiner og utstyr
- P 3095 Oppgradering Os Alle 7B
- P 3097 Tilstandsvurdering og alarm-sikring

Kommentarer til investeringsregnskapet i forhold til budsjett

Kommentarer til Investeringsregnskapet i forhold til budsjett, ut ifra side 4 i «Økonomiske oversikter – investering» i vedlagt regnskapsrapport.

Linje	Tekst	Differanse	Forklaring
1	Investeringer i anleggsmidler	-3.729.091	Det var flere prosjekter som var budsjettert for 2023, men ikke blir igangsatt før i 2024, samt 2 prosjekter med RA midler som vi ikke fikk egenkapital til.
9	Refusjoner	-747.521	Dette er for det meste uteblivelse av moms komp, da flere prosjekter ikke ble igangsatt i 2023.
11	Tilskudd til investeringer	-2.751.504	Uteblivelse av tilskudd fra blant annet Riksantikvaren, da prosjektene ikke ble iverksatt.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Årsberetning gravstell 2023.

Vedlegg 2: Årsberetning trosopplæring 2023

Vedlegg 3: Årsberetning for diakonien i Halden 2023.

DEN NORSKE KIRKE
Halden kirkelige fellestråd
Os allé 13, 1777 Halden

Dato: 12.02.2024

ÅRSBERETNING GRAVSTELL 2023

Halden kirkelige fellestråd tilbyr festere som har grav ved en av gravplassene Halden kommune stell av gravsted. Dette innebærer at vi planter, steller, gjødsler, vanner og vedlikeholder av gravstedet gjennom hele sommersesongen. I tillegg tilbyr vi tilvalgstjenester som påskeblomster, høstlyng, krans og granbar. Vi opplever at tilbudet tas godt imot; det er et jevnt antall gravsteder vi har stell på og det er jevn årlig økning av dem som ønsker tilleggstenestene.

ANSATTE

Det er to eksterne stellarbeidere som jobber med stell av graver i en tilsammen 100% stilling. Stellarbeiderne er engasjert i perioder på 4 til 5 måneder i sommerhalvåret fra påske og gjennom hele vekstsesongen til og med at høstlyng er plantet. I tillegg til engasjementet for stellsesongen legges det på krans og granbar til Allehelgensdag.

STELL

Fester av en grav kan velge mellom *forhåndsbetalt gravstell* (avtale om innbetaling for stell for flere år fram i tid) eller *årsavtaler* hvor tjenesten faktureres årlig. Antall avtaler med forhåndsbetalt gravstell minker, og tendensen er at festere oftere ønsker å betale inn hvert år og dermed ha større mulighet til å vurdere og endre innhold etter behov evt. avslutte om de ønsker det.

Antall graver som er stelt i 2023: (2022 i parentes)

GRAVPLASS	
Asak	21(20)
Berg	34(29)
S. Enningdal	3(2)
Idd	33(32)
Os	220(221)
Prestebakke	7(8)
Rokke	3(3)
Solli	1(0)
Tistedal	12(10)
Sum totalt	334 (325)

Vi har hatt ansvar for totalt 334 graver gjennom 2023. Av disse, 54 forhåndsbetalte avtaler om stell for flere år fram i tid.

Halden, 12.02.2024

Liv Inger Haga
adm.konsulent

ÅRSBERETNING, TROSOPPLÆRINGEN I HALDEN, 2023

BEMANNING

- Menighetspedagog, leder for Trosopplæringen, 100%, Iselin Andersen Gjøstøl
- Menighetspedagog barn, 40%, Janne Tove Solerød Brække
- Menighetspedagog konfirmanter og ungdom, 100%, Johannes Wilberg Halvorsen
- Kapellan, 100%, Ole Jens Hovda
- Økonomiansvarlig, 20%, Marianne Grinnbo

BREDDETILTAK

DÅSPERM OG DÅPSSERVIETTER

Dåpsperm deles ut til dåpsfamilien ved dåpssamtale. Dåpsserviettene, som er laget på Madagaskar og som lønner 40 innfødte kvinner, brukes under dåpen og gis til familiene som et minne om dåpshandlingen. I 2023 ble 135 babyer døpt inn i våre menigheter.

1-, 2- OG 3-ÅRINGER

De minste inviteres til å være med i våre kontinuerlige grupper; Småtrolla i Berg og Familiesangen i Asak. Ved første oppmøte får de en bokgave. Mange fortsetter og blir med på flere samlinger. I år har Familiesangen og Småtrolla delt ut 20 bøker.

Asak menighet besøker sine medlemmer med en dåpshilsen på barnets 1-, 2- og 3-års dåpsdag. Det er en av de frivillige i menigheten som noterer ned dåpsdager og reiser rundt på besøk.

4-ÅRSBOK

Gudstjeneste med utdeling av 4-årsbøker ble gjennomført av alle menigheter (Berg- og Rokke menigheter gikk sammen om en felles gudstjeneste i Berg kirke, med Rokkes sogneprest). Etter gudstjenesten i Asak ble Asaks 4-åringer invitert til å være med på gudstjeneste med påfølgende Økodag på Rød skole. I Immanuel deltok Halden barne- og ungdomskor i gudstjenesten. Til sammen fikk 15 4-åringer sin kirkebok i høstens gudstjenester. I tillegg er 6 4-årsbøker delt ut til familier som har henvendt seg til oss, men ikke vært på gudstjeneste.

KIRKEROTTENE, 5 ÅR

For syvende året på rad fikk vi gleden av å invitere inn 5-åringene til teaterforestilling, denne gangen i Asak kirke. Et team, i regi av IKO, reiser rundt og spiller dukketeater om Kirkerottene. Halden barne- og ungdomskor sang for oss etter forestillingen og hjalp til underveis. Forestillingen er åpen for alle. 106 personer kom til kirken. 10 av disse var 5-åringer.

6-ÅRSBOK

Første lørdag etter skolestart inviterte vi alle Haldens 6-åringer til en «Helt førsteklasses» lørdag i Tistedal. De fikk 6-årsboka og utforsket kirkegården, kirkerommet og kapellet. De løste oppgaver, lagde bokmerker og jobbet med arbeidsheftet til 6-årsboka. Vi serverte pølser og saft. 16 skolestartere kom, sammen med sine familier. Det var 28 barn totalt.

7- OG 8-ÅRINGER

Fastelavns søndag ble feiret med felles myldregudstjeneste i Asak kirke. Halden barne- og ungdomskor deltok. Som kirkekaffe hadde vi bollebuffet, hvor barna fikk designe og spise sin egen fastelavnsbolle. Vi ble overveldet av responsen! Kirken var så full at det ikke var sitteplasser til alle. 22 7-åringer og 20 8-åringer fikk bok.

TÅRNAGENTER, 9 ÅR

Tårnagentlørtdagen er fortsatt populær. Barna er agenter som får klatre opp i kirketårnet og se deler av kirken som man ikke får se under vanlige kirkebesøk. Etter noen timer med lek og forberedelser til gudstjeneste, avsluttes kvelden med en Tårnagentgudstjeneste. Her kommer foreldre og søsken, samt noen menighetsmedlemmer. I Rokke var det 24 Tårnagenter i 2023. I Idd var det 12 Tårnagenter. På begge gudstjenestene var det mellom 50 og 60 til stede.

10 ÅR

10-åringene ble invitert til Halden barne- og ungdomskors bandgudstjeneste i Immanuel's kirke. 11 10-åringer var med på gudstjenesten.

LYS VÅKEN, 11 ÅR

Alle Haldens 11-åringer ble invitert til å overnatte i Asak kirke. 18 11-åringer deltok. De ble bedre kjent med kirken, hadde refleksløype på kirkegården, bakte til kirkekaffen og deltok i gudstjenesten med sang, tekstlesning og ministrantoppgaver. Frivillige fra Idd, Asak og Halden stilte som nattevakter.

KODE B, 12 ÅR

De seks jentene som var med på LysVåken i 2022 ble invitert til KodeB-kveld i 2023, sammen med Halden ungdomskor. Tre av dem kom, sammen med de 12 kormedlemmene.

KONFIRMANTENE

Konfirmantarbeidet i Halden består av smågrupper, undervisningsgrupper, musikal og konfirmantleir. I vår ble 167 ungdommer konfirmert i våre kirker.

TILRETTELAGT KONFIRMANTUNDERVISNING

I tillegg til ordinær konfirmantundervisning blir det også gitt tilbud om tilrettelagt konfirmantundervisning. Undervisningen blir gitt individuelt, i egen gruppe eller gjennom koret Gledesprederne. I 2023 fikk 1 konfirmant tilrettelagt konfirmantundervisning.

LEDERTRENING, ETTER ENDT KONFIRMASJONSTID

Ungdom får ledertrening ved å bli med som hjelpeledere på konfirmantleirer, musikaler og andre trosopplæringstiltak. De drar også på weekend, med undervisning og sosialt samvær. I år ønsket 8 16-åringer å være med på opplegget.

ØKUMENISK ARBEID

HALLOVENN

Sammen med frimenigheter i byen, klarte vi å få til HalloVenn i Remmenhallen igjen etter at arrangementet har ligget nede grunnet pandemi. Det er veldig positivt å få stå sammen med andre kristne menigheter om en festkveld for Haldens barnefamilier 31. oktober! Arrangementet krever mange frivillige, og vi er utrolig takknemlige for og stolte av den solide jobben utrolig mange voksne og konfirmanter i Den norske kirke bidro med! Uten alle dere, hadde det ikke vært mulig å gjennomføre. I 2023 var det 335 barn på HalloVenn.

KONTINUERLIGE TILTAK

BABYSANGKURS, 0 ÅR

Det ble holdt et babysangkurs våren 2023, med 6 deltakere, og et kurs høsten 2023, med 5 deltakere. Begge i Asak kirke. På siste samling ble flere invitert inn, og bokgave ble delt ut til alle babyene. Menighetspedagog Janne Tove Brække og prest Berit Øksnes holdt kursene. Anne Ragnhild Lomeland, som har praksis hos oss ifm. prestestudier, har også vært med.

SMÅTROLLA I BERG, 1-5 ÅR

Menighetspedagog Iselin A. Gjøstøl og organist Maria Haug driver Småtrolla i Berg sammen med frivillige i menigheten. De møtes annenhver onsdag i Berg Kirkestue til sangstund, andakt, hobbyaktivitet/frilek og påsmurte rundstykker til kveldsmat. I 2023 har det vært 44 barn på Småtrollas samlinger. Siste samling før jul inviteres storfamiliene til avslutning. Det var 53 til stede. Høsten 2023 har kantor Kalina Dimitrova spilt på samlingene.

FAMILIESANG I ASAK

Menighetspedagog Janne Tove Brække driver familiesangen i Asak, sammen med frivillige i menigheten. De møtes annenhver torsdag i Asak Kirkestue til middag, sangstund, andakt og hobbyaktivitet/frilek. I 2023 har det vært 13 barn på Familiesang-samlingene.

VENNER

Vårsemesteret 2023 hadde barneklubben Venner en etter-skoletid-samling i måneden med lunsj, andakt og uteaktivitet/lek. Diakon Anne-Kirsti Syverstad Ulseth drev klubben, sammen med frivillige i Enningdalen menighet. Grunnet langvarig sykemelding og oppstart av fritidsklubb på Prestebakke skole, ble Venner nedlagt i 2023. Takk til alle som har bidratt oppgjennom!

GLEDESSPREDERNE

Gledessprederne er et kor for personer med bistandsbehov, drevet av Jenny Norheim og diakon Anne Kirsti S. Ulseth, sammen med frivillige. Gledessprederne har gjennomført sin årlige konsert i både Berg og Prestebakke, samt deltatt på Møtestedet kirken i Asak både vår og høst. Det er 21 medlemmer i koret, alle over 18 år.

BARNEHAGER OG SKOLER

PÅSKEVANDRINGER FOR BARNEHAGENE

Påskevandringen tar barna med gjennom påskeuka, dag for dag, rigget som stasjoner i kirkerommet. Det er gjennomført påskevandring i alle kirkene våre. Til sammen har 537 vært med på påskevandring. Barnehagene besøker kirke basert på sognegrensene: Asak: 5, Berg: 4, Prestebakke: 1, Immanuel: 9, Idd: 5, Rokke: 1, Tistedal: 2.

«KIRKENS BURSDAG» FOR BARNEHAGENE

«Kirkens bursdag» er et opplegg for barnehagene, som forteller om den første pinsen. Alle barnehagene inviteres til en felles «Kirkens bursdag»-fest i Immanuel kirke. Barnehager fra Asak, Berg og Halden meldte seg på. 162 individer var med på festen.

SKOLEBESØK

Informasjon om skole-kirke-tilbudet sendes ut til alle rektorer på barneskolene i august. Rektorene/kontaktlærerne tar kontakt med menighetspedagog for å avtale tidspunkt. Menighetspedagog og prester har besøkt skoleklasser på Berg, Os, Hjortsberg og Gimle barneskoler i 2023.

Dialogforum Østfold tok initiativ til å starte opp «Dialogdag» for 8. trinn på Rødsberg skole i 2022. Dette ble vellykket og utvidet til alle de tre ungdomsskolene i 2023. Sammen med Den norske kirke, Metodistkirken, Baptistmenigheten, Halden Islamsk Forening, Halden kommune, Helsestasjon for ungdom, Familietjenesten og politiet lagde de en informativ, lærerik og nyttig dag for alle Haldens 8. klassinger.

JULEGUDSTJENESTER

Det ble holdt julegudstjenester for barnehagene i alle våre kirker. Til sammen møtte vi over 600 barnehagebarn i månedsskiftet november/desember. Barnehagene besøker kirke basert på sognegrensene: Asak: 5, Berg: 3, Prestebakke: 1, Immanuel: 9, Idd: 5, Rokke: 1, Tistedal: 2.

Det ble gjennomført skolegudstjenester for alle barneskolene (9) og ungdomsskolene (3) i byen vår! Alle gudstjenestene ble gjennomført i kirken.

Skjemaet under viser antall oppmøtte i «riktig» alder på de ulike arrangementene i 2023:

ÅR	Asak	Berg	Enningdalen	Halden	Idd	Rokke	Tistedal
0	35/3*	32/3*	4/0*	15/2*	33/2*	10/0*	6/0*
1-3	4	10	0	2	1	3	0
4	1	1	0	6	5	1	1
5	4	2	0	1	2	0	1
6	1	5	1	4	0	1	4
7	11	3	0	0	4	2	2
8	2	1	0	3	7	6	1
9	3	12	1	3	7	9	1
10	2	1	0	3	3	2	0
11	2	5	0	4	5	2	0
12	0	0	0	1	0	1	1

*Antall døpt i kirken (uavhengig av bostedsadresse) /antall på babysangkurs

TUSEN TAKK TIL ALLE DERE SOM GJØR DETTE ARBEIDET MULIG Å GJENNOMFØRE! Takk for at dere gjør som Jesus; tar de små barn til dere – og viser dem at Himmelriket hører barna til! Og takk til dere som husker oss i bønn, som bidrar med bakst og mat og alle små og store, synlige og usynlige oppgaver som gjør at alt dette arbeidet er gjennomførbart! Guds velsignelse.

For Trosopplæringen i Halden, Iselin Andersen Gjøl, februar 2024

Årsberetning fra Diakonien i Halden 2023

DIAKONI ER KIRKENS OMSORGSTJENESTE

og er en del av alt som skjer i kirkelig sammenheng knyttet opp mot alle kirkens ansatte og frivillige medarbeidere.

I møtet med mennesker utfordres vi alle til

«nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet»

(jfr. Plan for diakoni i Dnk).

Både på kontoret, på kirkegårdene og gjennom kirkelige handlinger og aktiviteter ønsker vi at en diakonal tenkning skal prege arbeidet vårt.

«Diakonien i Halden»

er først og fremst en beskrivelse av arbeidet til to diakoner i 100% stilling. Marit Brenne jobber med fokus på ungdom, migrasjon, utenforskap og sorg. Anne-Kirsti Ulseth jobber med fokus på inkludering, menighetsdiakoni og sjelesorg. Mye av det diakonale arbeidet drives på tvers av menighetsgrenser, og omfatter hele Halden kommune. 2023 var preget av sykemeldinger, som har ført til at ikke alt har blitt gjennomført. Anne Ragnhild Lomeland startet som frivillig i besøkstjenesten og gikk over til 30% midlertidig diakonimedarbeider.

SAMTALER OG SJELESORG

Samtaler/sjelesorg øker bl.a. på grunn av samtaletilbudet for ungdom, samarbeid med politi og helsesykepleiere, Marit sin plass i kriseteamet og tverrfaglig team lindrende enhet. Sorgarbeidet har også en stor plass innen sjelesorgen. Registrerte samtaler i hjem, på kontor, institusjon eller telefon: 934 samtaler til sammen i år. Dette er fordelt på menighetsområdene: Asak: 61, Berg: 56, Enningdalen: 4, Halden: 663, Idd: 73, Rokke: 59, Tistedal: 48. I tillegg kommer blomsterhilsen, ol. sammen med frivillige i menighetene. Vi registrer de som kommer på kontoret, men som vi ikke vet hvor bor, på Halden. Sjelesorg er omsorg for hele mennesket. Mennesker snakker om alt og temaer som går igjen er: ensomhet, sorg, kompliserte relasjoner, økonomi, eksistensielle spørsmål, bitterhet og sinne. Det handler om livet.

KOM MED PÅ TUR I HALDEN ble arrangert i hele sommer av diakonimedarbeider. Det var tur i Halden sentrum på lørdager som ofte endte på en kafé.

SORGARBEID

«Sorg og omsorg» driver store deler av sorgarbeidet vårt og vi innehar leder og sekretær rollen. Nytt av året er samarbeidet med «Rom for sorg» som arrangerer temakvelder. Etter oppslag i HA gis det tilbud om sorggrupper og samtaler. I år er det fullført to grupper. En gruppe for de som har mistet barn i brå død, og en annen gruppe med ulike type sorg. Det er gjennomført to fellesskapsmåltider som er åpne for alle. Vi deler et måltid og underviser i temaet sorg.

Menighetene har egne markeringer i forhold til Allehelgensdag. Vi hadde stand på Tistasenteret fredag, med utdeling av lys og info om Allehelgensdag. Lørdag hadde vi åpne kirker med utdeling av lys og mulighet for å ta en prat i Asak, Berg, Idd og Os kapell. Prester og kirketjenere er også sentrale og viktige i det daglige sorgarbeidet.

INTEGRERINGSARBEID.

Dialog forum i Halden arrangerte tre arrangement denne høsten. 1. Kirke/Moské vandring som var åpen for alle, der det først var en samling i Moskeen og en fikk høre om deres tro/historie og så en vandring til Immanuels kirke der man fikk høre om det samme fra kirken. 2. Dialogdager for alle 8.klasser. De vandret gjennom byen og møtte flere trossamfunn, politi og barnevern/familiekontakt. 3. Temakveld om sorg og kultur i byparken, et samarbeid med Byparken og Sorg og Omsorg. Målet for Dialogforum er å forbedre/øke dialogen mellom de ulike trossamfunn i byen. De har hatt 4 møter i løpet av 2022. Marit er hovedkontakt her i Halden, og sitter også i Dialogforum Østfold. Det er flere av våre nye landsmenn blant ungdom som kommer til samtale.

INSTITUSJONSKONTAKT

Prester, diakoner og organister har jevnlig kontakt med sykehjem, bofellesskap og institusjoner, og har andakter/samtaler.

Diakon Marit sitter i tverrfaglig team på Lindrende enhet. Diakonmedarbeideren har siden i sommer vært hver onsdag på avlastningsavdelingen på Helsehuset og hatt samtaler på andre avdelinger.

DIAKONI I FOKUS er navnet på spalten i menighetsbladet med rom for diverse diakonale innspill fra det som skjer både i og utenfor menighetene våre.

TILBUD TIL BARN OG UNGDOM

Diakonene er med på felleskapsbyggende tiltak, og sitter i fagutvalget for trosopplæring. Barneklubben VENNER på Prestebakke (1.-7. trinn) er blitt ledet av diakon og ble lagt på is pga. sykdom.

For mer informasjon,

- se årsberetning fra trosopplæringen.

Samtaletilbud for ungdom på skofabrikken i samarbeid med helsestasjon for ungdom. Der har vi et eget samtalerom hvor vi kan ta imot ungdom til samtale, dropp in og planlagte samtaler.

Vi har fortsatt samarbeid med SLT-koordinator, Frelsesarmeen og Rødsberg u.skole for å lage et lavterskeltilbud for ungdom, men er ikke i mål.

I mye av dette arbeidet har vi nærkontakt med f.eks. SLT, skolene, helsesykepleiere, politi, DPS, fastleger, kommuneoverlege og leder for Domino ungdomsklubb.

TILBUD TIL VOKSNE og ELDRE

Halden menighet arrangerer **Lunsjmøte** en torsdag i måneden i Os kirkestue.

Berg menighet arrangerer **Mat og prat i Berg** og har samling en onsdag i måneden i Berg kirkestue.

Asak/Tistedal diakoniutvalg arrangerer

formiddagstreff en gang i halvåret i Asak kirkestue.

Idd menighetsdiakoni arrangerte **vårfest og høstfest** på Karlsholm. Alle disse tiltakene fikk utdelt midler fra menighetspleien i Halden i 2023. Det er i flere

menigheter også **kveldssamlinger** med foredrag over ulike temaer og **fellesskapsarenaer** med tid for mat og prat. (Berg, Asak, Idd). I Tistedal er det månedlige sangkvelder. Konserter og sangkvelder er det i de fleste kirkene.

KORET GLEDESSPREDERNE er et tilrettelagt tilbud.

Koret øver annen hver tirsdag på Glenne misjonshus, og utgjør ca. 21 sangere + foresatte, ledsagere, støttekontakter og frivillige hjelpere. Vi hadde sommerkonserter i Berg og i Prestebakke. «Møtstedet kirken» ble arrangert vår og høst i Asak kirke.

DIAKONIGRUPPA, en samarbeids- og støttegruppe for Diakonien, består av representanter fra de 7 menighetene + diakoner. Dette året har vi hatt 1 samling. Gruppen har blitt skadelidende pga. fraværet. Ønsket er å ha to samlinger i halvåret, et med informasjon og et kurs/temakveld.

DIAKONIUTVALG OG DIAKONIPLANER

Asak/Tistedal, Idd, Berg og Halden har egne diakoniutvalg.

Alle menigheter har egne godkjente diakoniplaner.

HJERTEROM

På verdens overdosedag 31. august startet Asak/Tistedal diakoniutvalg et nytt tiltak i Tistedal Kapell. Da inviterte vi rusavhengige bosatt i Tistedal til middag, dessert, fellesskap, lystenning både i kirken og grav. Dette ble en fin ettermiddag og vi inviterte igjen i desember. Da fikk alle også en liten julegave. Dette er et tiltak vi tenker å fortsette med.

KIRKENS BYMISJON (KBM)

I 2023 har samarbeidet med KBM økt. På den offisielle åpningen av Byparken overrakte vi en messingklokke ifra Diakonien i Halden og Bispedømme. Målet med gaven er å ha andakter og hverdagsgudstjenester i Byparken. Ledelsen i KBM har flere ganger uttrykt at de trenger hjelp til å være kirke. Et nytt prosjekt er Luciagudstjeneste i Immanuel, med lysvandring til Byparken med frokost. Det er dialog om flere arrangement sammen.

SAMARBEID MED ANDRE

Vi ønsker å fremheve det gode samarbeidet vi har med ulike etater i kommunen vår. To eksempler på dette er: At samarbeidet med kommunen har ført til at fra 2022 er diakon fast i kommunens kriseteam. Og samarbeidet med politiet har ført til at diakon har samtaler med mennesker i ulike livssituasjoner.

KR. 40 000,- fra Regjeringen

Regjeringen gav Kirkerådet 1,125 millioner kroner til å dele ut til fellesråd i fattige kommuner før jul. Dette var et tilskudd som skulle gis til barnefamilier og personer som er i en vanskelig økonomisk situasjon. Kirken/Diakonien i Halden ble tildelt kr. 40000,-. Disse pengene har vi gitt i tillit videre til «Ekstra giverglede». De skal bruke pengene på mat og aktiviteter til barn i familier med en vanskelig økonomisk situasjon. Vi mener det er viktig å samarbeide med ulike organisasjoner i Halden og når vi selv ikke hadde kapasitet pga. sykdom ble dette en fin løsning.

FRIVILLIGE MEDARBEIDERE

er drivkraften i menighetens diakonale arbeid.

TAKK til alle dere som er med i forskjellige sammenhenger!!!

Diakon Marit Brenne
Diakon Anne-Kirsti Ulseth

